

Demografik Faktörlerin Örgüt İçi Politik Davranışlara Etkisi

Emre ORUÇ*

ÖZET

Örgütler farklı özelliklere sahip bireylerin ortak amaç etrafında toplandığı sosyal bir yapıyı oluşturmaktadırlar. Kişisel ve örgütsel amaçların bir arada olduğu bu yapı içerisinde bireyler birbirlerini çeşitli biçimlerde etkileyerek bu amaçları gerçekleştirmek için çaba göstermektedirler. Bireylerin birbirini etkilemesi ve belirli bir davranışa yönlendirmesi ise örgüt içi politikayı oluşturmaktadır. Bu nedenle hangi bakış açısıyla değerlendirilirse değerlendirilsin her örgüt politik bir yapıyı ifade etmektedir (Zaleznik, 1971: 52). Bununla birlikte çalışma yaşamının sürekli değişmesi, giderek karmaşık hale gelmesi, belirsizliğin artması çalışanlar üzerinde baskıyı artırarak politik davranışların ortaya çıkmasını kaçınılmaz hale getirmektedir. Bu çalışmada akademisyenlerin çeşitli demografik özelliklerinin örgüt içi politik davranışları yordama düzeyi incelenmiştir. Araştırma, nedensel modelde desenlenmiştir. Araştırma İstanbul ilinde bulunan 39 vakıf ve 8 kamu olmak üzere toplam 47 üniversitede görev yapan 375 akademisyen üzerinde yürütülmüştür. Araştırmanın verileri, İslamoğlu ve Börü (2007: 135) tarafından geliştirilen “Politik Davranışlar Ölçeği” ile toplanmıştır. Araştırmanın bulgularına göre, medeni durum, yaş, kıdem, unvan ve gelir gibi çeşitli demografik değişkenlerin politik davranışları anlamlı bir şekilde yordadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Politik Davranış, Demografik Faktörler, Tavizci Davranma, İkiyüzlü Davranma, Çıkarıcı Davranma

The Effect of Demographic Variables on Political Behaviours in Organizations

ABSTRACT

Organizations constitute a social structure in which individuals with different characteristics have common purposes. Individuals endeavor to achieve these purposes by influencing others in multiple ways in that structure where both personal and organizational purposes are available. Influencing others and controlling their behaviours refers to organizational politics. Therefore, every organization reflects a political structure doubtlessly (Zaleznik, 1971: 52). On the other hand, changes on work life, complicated work problems and uncertainty in workplace lead employees to be inclined to behave politically. This study aims to examine how political behaviors are predicted by demographic variables. The research method is causal comparative design, one of the quantitative research methods. The study was conducted on 375 academic staff in 39 foundation universities and 8 public universities in İstanbul. The quantitative data were collected through Political Behaviour Inventory developed by Börü and İslamoğlu (2007: 135). The data were analysed with SPSS 22.0. The results of the study show that demographic variables such as marital status, age, seniority, title and income predict political behaviours significantly.

Key Words: Political Behavior, Demographic Variables, Making Concessions, Exaggeration, Insincerity, Ingratiation, Exchange of Favors.

---

* Yrd. Doç. Dr., Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Gölpaazarı MYO, emre.oruc@bilecik.edu.tr

1. Giriş

Organizasyonlardaki politikanın kuramsal temeli Mintzberg (1985) tarafından atılmıştır. Mintzberg'e göre (1985, s. 133) politika ve çatışma örgütü politik arenaya çevirerek bir bölümünü hatta tamamını ele geçirebilir. Diğer yandan örgütler, kaynaklar ile kişisel çıkarlar için mücadelenin yer aldığı, farklı yollarla fayda sağlamak için kişiler ve gruplarca politik davranışların kullanıldığı yerlerdir (Vigoda, 2000, s. 327). Buradan hareketle politik davranış, kişinin örgütsel rolünün gerektirmediği, örgüt içinde avantaj ve dezavantajların dağılımını etkileme çabalarını içeren etkinlikler olarak tanımlanmaktadır (Farrell ve Petersen 1982, s. 405).

Politik davranış, genellikle belirsiz amaçlar, belirsiz performans kriterleri, tutarsız hedefler, kesin olmayan ödüller, kıt kaynaklar ve belirsiz karar süreçleri olduğunda ortaya çıkmaktadır (Evans Qureshi, 2013, s. 36). Politik davranış, örgüt içinde çatışma ve uyumsuzluk gibi negatif sonuçları olabilecek potansiyele sahiptir. Böylece, bu çatışma ile uyumsuzluk kişileri ve grupları karşı karşıya getirmektedir. Sonuç olarak, politik davranışlar düşük iş performansı, olumsuz tutumlar ve kişinin politik çevreden uzaklaşması ile sonuçlanacaktır (Gilmore ve diğerleri, 1996, s. 481).

Örgütsel politika literatüründe politik davranışları belirlemeye yönelik birçok çalışmanın yapıldığı görülmektedir. Bu araştırma kapsamında politik davranışlar, Türkiye'de İslamoğlu ve Börü (2007, s. 135-153) tarafından yapılan bir ölçek geliştirme çalışmasında belirlenen "Tavizci Davranmak", "İkiyüzlü Davranmak", "Göze Girmeye Çalışmak", "Koalisyon Kurmak", "Karşılıklı Çıkar Gözetmek" ve "Üst Yönetime Yaranmaya Çalışmak" olarak ele alınmaktadır.

Literatürde politik davranışların demografik faktörlere göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin birçok çalışma yapılmıştır. Ancak demografik faktörlerin politik davranışlara etkisine ilişkin ampirik bir çalışmaya rastlanmamıştır. Buradan hareketle çalışmanın hipotezi "Demografik faktörler, politik davranışları (tavizci davranmak, ikiyüzlü davranmak, göze girmeye çalışmak, koalisyon kurmak, karşılıklı çıkar gözetmek ve üst yönetime yaranmaya çalışmak) etkilemektedir" şeklinde ifade edilebilir.

2. Araştırmanın Yöntemi ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini İstanbul ilindeki 39 vakıf ve 8 kamu üniversitesindeki 17.883 akademisyen oluşturmaktadır. Akademisyen sayılarına ilişkin veriler OSYM illere göre öğretim elemanları istatistiklerinden elde edilmiştir. İstanbul ilinde üniversite sayısının fazlalığı ve araştırmada incelenmek istenen çeşitli değişkenleri barındırması evren olarak belirlenmesinde etkili olmuştur. Araştırmanın örnekleme küme örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Küme örnekleme yönteminde tek bir örneklem çerçevesi kullanmak yerine, birden çok küme içeren örneklem tasarımı kullanılmaktadır. Kümeler rassal olarak belirlendikten sonra ikinci aşamada kümelenmiş birimlerden rassal olarak örneklem atanmaktadır. (Neuman, 2007:340). Araştırmada ilk olarak belirlenen kümeler üniversiteleri kamu ve vakıf olarak ayırmaktadır. Oluşturulan kümelerin evrendeki oranı göz önünde bulundurularak 262 kamu üniversitesinden ve 113 vakıf üniversitesinden örneklem çekilmiştir. Daha sonra kamu ve vakıf üniversiteleri olarak belirlenen kümeler içinde akademisyenlerin unvanlarına göre küme örneklem alınmıştır. Buna göre, akademisyenlerin unvanlarına göre evrendeki sayısının oranı dikkate alınarak 72 profesör, 45 doçent, 111 yardımcı doçent, 65 öğretim görevlisi ve okutman, 82 araştırma görevlisi araştırmaya dâhil edilmiştir. Örnekleme ait demografik özellikler Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1: Örneklem Grubunun Özelliklerine Ait Frekans ve Yüzde Dağılımları

Seçenekler	Kategori	n	%
Cinsiyet	Erkek	196	52.3
	Kadın	179	47.7
Medeni Durum	Bekâr	143	38.1
	Evli	232	61.9
Yaş	18-30	80	21.3
	31-40	160	42.7
	41-50	94	25.1
	51-60	30	8
	60 üzeri	11	2.9
Eğitim Düzeyi	Lisans	5	1.3
	Yüksek Lisans	77	20.5
	Doktora	183	48.8
	Post Doktora	110	29.3
Akademik Unvan	Prof. Dr.	72	19.2
	Doç. Dr.	45	12
	Yrd. Doç. Dr.	111	29.6
	Öğretim Görevlisi/Okutman	65	17.3
	Araştırma Görevlisi	82	21.9
Kurum Türü	Kamu	262	69.9
	Vakıf	113	30.1
İşyeri Deneyimi	1 yıldan az	21	5.6
	1-5 yıl	98	26.1
	6-10 yıl	87	23.2
	10 yıldan fazla	169	45.1
Toplam İş Deneyimi	1 yıldan az	12	3.2
	1-5 yıl	81	21.6
	6-10 yıl	82	21.9
	11-15 yıl	89	23.7
	16-20 yıl	39	10.4
	20 yıldan fazla	72	19.2
Aylık Gelir	3000-5000TL	266	70.9
	5001-7000TL	93	24.8
	7001-9000TL	12	3.2
	9000TL üzeri	4	1.1
Algılanan Gelir Düzeyi	Düşük	147	39.2
	Orta	210	56
	Yüksek	18	4.8

Görev Yapılan Birim	Fakülte	357	95.2
	Yüksekokul/MYO	18	4.8
Toplam		375	100

Tabloda görüldüğü üzere araştırmanın örneklem grubunu oluşturan akademisyenlerin %52.3'ü erkek, %47.7'si kadındır. Ayrıca bu akademisyenlerin %61.9'u evli, %38.1'i bekar. Katılımcıların %21.3'ü 18-30, %42.7'si 31-40, %25.1'i 41-50, %8'i 51-60, %2.9'u ise 60 yaş ve üzerindedir. Akademisyenlerin eğitim düzeyi incelendiğinde %1.3'ü lisans, %20.5'i yüksek lisans, %48.8'i doktora, %29.3'ü ise post doktora mezunu olduğu görülmektedir. Akademisyenlerin unvanları incelendiğinde ise %19.2'sinin prof. dr., %12'sinin doç. dr., %29.6'sının yrd. doç. dr., %17.3'ünün öğretim görevlisi/okutman ve %21.9'unun araştırma görevlisidir. Akademisyenlerin görev yaptıkları üniversiteler incelendiğinde ise %69.9'u kamu, %30.1'i vakıf üniversitesidir. Akademisyenlerin %45.1'inin 10 yıldan fazla, %23.2'sinin 6-10 yıl, %26.1'inin 1-5 yıl, %5.6'sının 1 yıldan az işyeri deneyimine sahip olduğu görülmektedir. Toplam iş deneyimi frekans ve yüzdeliklerine bakıldığında ise akademisyenlerin %19.2'sinin 20 yıldan fazla, %10.4'ünün 16-20, %23.7'sinin 11-15 yıl, %21.9'unun 6-10 yıl, %21.6'sının 1-5 yıl ve %3.2'sinin 1 yıldan az deneyime sahip olduğu belirtilebilir. Katılımcıların %70.9'unun 3000-5000TL, %24.8'inin 5001-7000TL, %3.2'sinin 7001-9000TL, %1.1'inin ise 9000TL ve üzeri aylık gelire sahip olduğu görülmektedir. Son olarak akademisyenlerin kendi gelir düzeylerini nasıl algıladıklarıyla ilgili olarak sonuçlar akademisyenlerin %39.2'sinin kendilerini düşük, %56'sının orta, %4.8'inin yüksek gelir düzeyine sahip olarak algıladıklarını göstermektedir.

Araştırmanın verileri, İslamoğlu ve Börü (2007: 135) tarafından geliştirilen “Politik Davranışlar Ölçeği” ile toplanmıştır. Politik Davranış Ölçeği, İslamoğlu ve Börü (2007: 135) tarafından politik davranış kavramının ölçülmesi amacıyla geliştirilmiştir. Türkçe ve İngilizce İşletme Bölümünde Yüksek lisans öğrenimine devam eden ve aynı zamanda farklı sektörlerde çalışan öğrencilere ön anket uygulaması yapılarak politik davranışlar belirlenmeye çalışılmıştır. Yapılan çalışma sonucu 6 boyutlu ve 36 maddeli bir ölçeğe ulaşılmıştır. Ölçeğin ölçümü 5'li likert olarak belirlenmiştir. Katılımcılardan politik davranışları “hiç kullanmam (1)”dan “çok sık kullanırım (5)” “a doğru uzanan ölçek üzerinde belirtmeleri istenmiştir. Faktör analizi sonucu ortaya çıkan politik davranışlar “Tavizci Davranmak”, “İkiyüzlü Davranmak”, “Göze Girmeye Çalışmak”, “Koalisyon Kurmak”, “Karşılıklı Çıkar Gözetmek” ve “Üst Yönetime Yaranmaya Çalışmak” olarak belirlenmiştir. Ölçeğin yapı geçerliğini belirlemek üzere doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Buna göre Politik Davranış Ölçeği'nin uyum indeksleri Ki-kare (χ^2) değeri ve istatistiksel anlamlılık düzeylerine bakıldığında serbestlik derecesine bağlı olan Ki kare değerinin 5'ten küçük olduğu saptanmıştır [$\chi^2=1691.27$, $df=2.9$, $p<.01$]. Serbestlik derecesine bağlı olarak düşük Ki kare (χ^2) değeri, önerilen modelin toplanan veriye uygun olduğunu göstermektedir. Modele ait diğer uyum iyiliği indeksleri incelendiğinde [GFI=0.80, RMSEA=0.072, CFI=0.86, AGFI=0.77, NFI=0.80] ölçek için önerilen modelin kabul edilebilir düzeyde olduğu çıkarılabilir. Ölçeğin güvenilirliğine ilişkin bulgular ise iç tutarlık yöntemi ile incelenmiştir. Politik Davranış Ölçeği'nin genel alpha değeri .92 olarak bulunmuştur. Ölçeğin faktörlerinin Cronbach Alpha sayısı ise .72 ile .83 arasında değişmektedir. Buradan, ölçeğin iç tutarlık katsayısının yeterli olduğunu ve ölçeğin güvenilirliğe sahip olduğu sonucuna varılabilir. Bu durum Politik Davranış Ölçeğinin maddelerinin hem genel olarak hem de boyutlar bazında bir bütün oluşturduğunu ve aynı amaca hizmet ettiğini göstermektedir.

Politik davranış ölçeği boyutlarının normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla Kolmogorov-Smirnov (Z) testi uygulanmıştır. Normallik testinin sonuçlarına göre

politik davranış ölçeği toplam puanlarının [$Z_{2,697}$; $p<0.05$], normal dağılıma sahip olmadığı belirlenmiştir. Aynı şekilde politik davranış ölçeğinin boyutlarını oluşturan tavizci davranmak boyutu puanlarının [$Z_{4,593}$; $p<0.05$], ikiyüzlü davranmak boyutu puanlarının [$Z_{5,236}$; $p<0.05$], göze girmeye çalışmak boyutu puanlarının [$Z_{5,564}$; $p<0.05$], koalisyon kurmak boyutu puanlarının [$Z_{2,391}$; $p<0.05$], karşılıklı çıkar gözetmek boyutu puanlarının [$Z_{4,344}$; $p<0.05$], üst yönetime yaranmaya çalışmak boyutu puanlarının [$Z_{5,650}$; $p<0.05$] normal dağılım göstermediği belirlenmiştir. Bu durum veri analizinde buna uygun bir istatistiksel analiz yönteminin seçilmesinde etkili olmuştur.

Ölçeğin İstanbul İlinde belirlenen üniversitelerde uygulanabilmesi için gerekli makamlardan izin alınmıştır. Elde edilen anketler verilerin hatasızlığını sağlamak açısından kontrol edildikten sonra 375 tane olarak belirlenmiştir.

Politik davranış ölçeğiyle elde edilen araştırma verilerinin istatistiksel çözümlenmeleri için veri analizi programı (SPSS 18.0) kullanılmıştır. Araştırmada demografik faktörlerin politik davranışlar üzerindeki etkisinin incelenmesi amacıyla sıralı lojistik regresyon analizi yapılmıştır. Bu analiz türünün seçilmesindeki neden lojistik regresyonun çoklu normallik ve grupların eşit varyans/kovaryans matrisine sahip olma gibi katı varsayımlarının olmaması ve bu sapmalara karşı hassasiyeti düşük, direnci yüksek sonuçlar vermesidir (Altunışık ve diğerleri, 2010: 249). Öte yandan sıralı lojistik regresyon veri setindeki uç değerlere duyarlıdır. Bu yüzden, sağlıklı sonuçların elde edilmesi amacıyla uç değere sahip 23 veri analize dâhil edilmemiştir. Bu nedenle analizler kalan 352 veri üzerinden yapılmıştır. Diğer bir varsayım bağımsız değişkenin bağımlı değişkene karşılık birim sayısı 5'ten az hücrelerin olmaması gerekmektedir. Bu varsayım karşılanmadığı zaman sürekli değişkenlerin kategorik hale getirilmesi ve süreksiz değişkenlerin kategorilerinde birleştirilmeye gidilebilir (Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2014: 70). Bu sebeple kurulan modellerdeki bağımsız değişkenler kategorik hale getirilmiştir. Politik davranış toplam puanı ve boyutlarına ait puanlar düşük, orta ve yüksek olarak kategorilere ayrılmıştır. Değişkenlerin üç kategoriye indirme işlemi için frekans dağılımlarına göz önünde bulundurularak en iyi sonuçları veren kategoriler oluşturulmuştur. Politik davranış ve boyutlarının puan ortalamaları 0-1.40 arası düşük (1), 1.40-1.80 arası orta (2) ve 1.80 üzeri yüksek (3) olarak belirlenmiştir.

Sıralı regresyon modelinin yapılandırılmasında gerekli ölçütler olan model varsayımının, modele uygunluk istatistiklerinin ve parametre anlamlılıklarının tutarlılığının sağlanması amacıyla bu araştırmada kullanılacak en iyi modelin Logit bağlantı fonksiyonu olduğu belirlenmiştir. Logit modellerde katsayının yorumlanmasında odds (faktör değişme) oranından yararlanılmıştır. Bunun sebebi düşük kategoriye düşme olasılığının, yüksek kategoriye düşme olasılığına oranlanması ile elde edilen odds oranının kategoriler arası mukayeseyi en iyi şekilde yapılabilmesidir (Akın ve Şentürk, 2012: 184).

Sıralı lojistik regresyon analizi tek bir teste bakılarak yorumlanmamaktadır. Bu araştırmada kurulan sıralı regresyon modelinin analizinde bulgular beş aşamada değerlendirilmiştir. İlk aşamada, sıralı lojistik regresyonun modelinde bağımlı değişkene ait kategorilerin birbirine paralel olup olmadığını anlamak amacıyla paralellik varsayımı anlamlılık değerine bakılmıştır. Bu değer .05'ten büyük olması durumunda bu şartın sağlandığı ifade edilmektedir. Bu doğrultuda kurulan sıralı lojistik regresyon modellerinin paralellik varsayımı şartını gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu varsayım, bağımsız değişken ve bağımlı değişken arasındaki ilişkinin bağımlı değişkenin kategorilerine göre değişiklik göstermediğini belirtmektedir (Akın ve Şentürk, 2002: 189). Eğer bu durum sağlanmazsa analize devam edilemez.

İkinci aşamada, model uyum iyiliğinin anlamlılık değerinin .05'ten büyük olması gerekmektedir. Model uyum iyiliği, verinin modelle uyumunu göstermektedir (Şenel ve

Alatlı, 2014: 41). Üçüncü aşamada ise Nagelkerke değerine bakılmaktadır. Bu oranın yüksek çıkması bu modelim uyum iyiliğini arttırmaktadır. Ayrıca bu değer bağımlı değişkenin yüzde kaçının bağımsız değişkenler tarafından açıkladığını göstermektedir.

Dördüncü aşamada hangi yordayıcıların anlamlı olduğunu belirlemek amacıyla Wald testine bakılmaktadır. Bu istatistiğe karşılık gelen parametre anlamlılık değerlerinin .05'ten küçük olması gerekmektedir (Field, 2009:259).

Beşinci aşamada ise modele ilişkin yorumun yapılabilmesi amacıyla Wald istatistiğinin e üssü alınarak odds oranına ulaşılmaktadır. Bu oranın yüksek çıkması anlamlı olan bağımsız değişkenin, bağımlı değişken üzerinde yüksek bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Ayrıca modelin yorumlanmasında (0^a)'ya karşılık gelen bağımsız değişken kategorisi referans alınmaktadır. Bu şekilde bir incelemeye “odds oranına göre yorumlama” adı verilmektedir (Akın ve Şentürk, 2002: 190). Bu açıklamalardan hareketle demografik faktörlerin politik davranışlara etkisini incelemede bu beş aşama izlenecektir.

3. Araştırmanın Bulguları

Akademisyenlerin politik davranış düzeyine ve ölçeğin boyutlarına ilişkin verilerin aritmetik ortalamaları ve standart sapmaları Tablo 2’te verilmiştir.

Tablo 2: Politik Davranış Düzeyi ve Boyutlarına İlişkin Puanların Aritmetik Ortalamaları ve Standart Sapmaları

Politik Davranış ve Boyutları	$\bar{X}$	SS
1. Tavizci davranmak	1.27	0.38
2. İkiyüzlü davranmak	1.24	0.40
3. Göze girmeye çalışmak	1.34	0.56
4. Koalisyon kurmak	2.22	1.01
5. Karşılıklı çıkar gözetmek	1.57	0.75
6.Üst yönetime yaranmaya çalışmak	1.46	0.68
Politik Davranış Toplam Puan	1.45	0.42

*n=375

Bulgular politik davranış toplam puan ortalamasının $\bar{X}=1.45$ olduğunu ve akademisyenlerin politik davranış düzeylerinin düşük olduğunu göstermektedir. Politik davranışın boyutları incelendiğinde tavizci davranmak boyutunun $\bar{X}=1.27$, ikiyüzlü davranmak boyutunun $\bar{X}=1.24$, göze girmeye çalışmak boyutunun $\bar{X}=1.34$, koalisyon kurmak boyutunun $\bar{X}=2.22$, karşılıklı çıkar gözetmek boyutunun $\bar{X}=1.57$ ve üst yönetime yaranmaya çalışmak boyutunun $\bar{X}=1.46$ ortalamaya sahip olduğu tespit edilmiştir. Ölçeğin boyutlarına ilişkin aritmetik ortalama puanları bütün boyutlarda akademisyenlerin politik davranışlarının düşük olduğunu göstermektedir. En yüksek ortalamaya koalisyon kurmak boyutunda, en düşük ortalama ise ikiyüzlü davranmak boyutunda bulunmuştur.

Demografik faktörlerin politik davranış ve boyutlarına ilişkin kurulan sıralı regresyon modellerinin analizinde ilk üç aşamaya ait paralellik varsayımı, model uyum iyiliği ve Nagelkerke analiz bulguları Tablo 3’da gösterilmektedir.

Tablo 3: Demografik Faktörlerin Tavizci Davranmayı Tahminine İlişkin Sıralı Regresyon Analizi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişkenler	Paralellik Varsayımı (p)	Model uyum İyiliği (p)	Nagelkerke R-kare
Tavizci Davranma	Cinsiyet	.047	.053	.021
	Yaş	.656	.661	.062
	Eğitim Durumu	.190	.238	.029
	Toplam İş Deneyimi	.916	.963	.073
	Bu üniversitede çalışma süresi	.745	.752	.062
	Akademik Unvan	.821	.831	.027
	Medeni Durum	.826	.826	.000
	Görev Yapılan Birim	.950	.950	.004
	Çalışılan Kurum Tipi	.034	.036	.015
	Aylık Gelir	.397	.479	.024
	Algılanan Aylık Gelir	.012	.024	.052

Ki kare testiyle belirlenen paralellik varsayımının cinsiyet ve algılanan aylık gelir hariç tüm bağımsız değişkenlerde sağlandığı ifade edilebilir ($p > .05$). Buna göre, bağımlı değişken olan tavizci davranma için cinsiyet ve algılanan aylık gelir dışında parametrelerin birbirine eşit olduğu ve analiz için ilk aşama şartının sağlandığı görülmektedir. Ayrıca bağımsız değişkenlerin model uyum iyiliğine ilişkin ikinci ($p > .05$) ve üçüncü aşama için de uygun değerlere sahip olduğu belirlenmiştir. Buna göre demografik faktörlerin, politik davranışlara etkisinde elde edilen verinin modelle uyumlu olduğunu göstermektedir. Ancak dördüncü aşamada Wald testi sonuçlarına bakıldığında bağımsız değişkenlerden sadece yaş, kıdem ve unvan değişkenlerine karşılık gelen olasılık değerinin .05'ten küçük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu nedenle son aşamada parametrelerin yorumlanması için sadece anlamlı çıkan bağımsız değişkenlere ait parametre tahminleri tabloları verilmiştir.

Tablo 4: Yaş İle Tavizci Davranmaya İlişkin Modelin Parametrelerinin Anlamlılıklarının İfade Edilmesi

		Tahmin değeri	Wald	Odds	Olasılık (P)
Bağımlı Değişken	[tavizci = 1.00]	,146	,057		,811
	[tavizci = 2.00]	1,618	6,728		,009
Bağımsız değişken	[Yaş=1.00]	-,359	,304		,581
	[Yaş=2.00]	-1,306	4,137	0,27	,042
	[Yaş=3.00]	-1,612	5,650	0,19	,017
	[Yaş=4.00]	-,788	1,159		,282
	[Yaş=5.00]	0 ^a			

Buna göre düşük yaş düzeyinin tavizci davranma değişkenini anlamlı bir şekilde tahmin ettiği sonucuna ulaşılmıştır ($p < .05$). Tabloya bakıldığında düşük yaş düzeyine sahip bireylerin yüksek yaş düzeyine sahip bireylere göre 0,27 kat daha fazla tavizci davrandığı sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla akademisyenlerin yaşlarının küçük olması durumunda tavizci davranma olasılıkları da artacaktır.

Tablo 5: Kurum Kıdemi İle Tavizci Davranmaya İlişkin Modelin Parametrelerinin Anlamlılıklarının İfade Edilmesi

		Tahmin değeri	Wald	Odds	Olasılık (P)
Bağımlı Değişken	[tavizci = 1.00]	1,467	52,382		,000
	[tavizci = 2.00]	2,938	118,390		,000
Bağımsız değişken	[Kıdem =1.00]	,634	1,418		,234
	[Kıdem =2.00]	,985	11,258	2,67	,001
	[Kıdem =3.00]	-,312	,713		,398
	[Kıdem =4.00]	0 ^a	52,382	.	.

Buna göre düşük kurum kıdeminin tavizci davranma değişkenini anlamlı bir şekilde tahmin ettiği sonucuna ulaşılmıştır ($p < .05$). Tabloya bakıldığında düşük kurum kıdemine sahip bireylerin yüksek kıdeme sahip bireylere göre 2,67 kat daha fazla tavizci davrandığı sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla akademisyenlerin kıdemlerinin düşük olması durumunda tavizci davranma olasılıkları da artacaktır.

Tablo 6: Unvan İle Tavizci Davranmaya İlişkin Modelin Parametrelerinin Anlamlılıklarının İfade Edilmesi

		Tahmin değeri	Wald	Odds	Olasılık (P)
Bağımlı Değişken	[tavizci = 1.00]	,621	6,750		,009
	[tavizci = 2.00]	2,065	52,107		,000
Bağımsız değişken	[Unvan =1.00]	-,832	4,572	0,43	,033
	[Unvan =2.00]	-,803	3,054		,081
	[Unvan =3.00]	-,669	4,043	0,51	,044
	[Unvan =4.00]	-,793	3,893	0,45	,048
	[Unvan =5.00]	0 ^a	.	.	.

Buna göre düşük unvanın tavizci davranma değişkenini anlamlı bir şekilde tahmin ettiği sonucuna ulaşılmıştır ($p < .05$). Tabloya bakıldığında düşük unvana sahip bireylerin yüksek unvana sahip bireylere göre 0,43 kat daha fazla tavizci davrandığı sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla akademisyenlerin unvanlarının düşük olması durumunda tavizci davranma olasılıkları da artacaktır.

Demografik faktörlerin ikiyüzlü davranmaya etkisine ilişkin kurulan sıralı regresyon modellerinin analizinde ilk üç aşamaya ait paralellik varsayımı, model uyum iyiliği ve Nagelkerke analiz bulguları Tablo7’de gösterilmektedir.

Tablo 7: Demografik Faktörlerin İkiyüzlü Davranmayı Tahminine İlişkin Sıralı Regresyon Analizi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişkenler	Paralellik Varsayımı (p)	Model uyum İyiliği (p)	Nagelkerke R-kare
İkiyüzlü Davranma	Cinsiyet	.365	.367	.004
	Yaş	.625	.620	.077
	Eğitim Durumu	.153	.148	.054
	Toplam İş Deneyimi	.411	.498	.053
	Bu üniversitede çalışma süresi	.071	.149	.035
	Akademik Unvan	.035	.028	.059
	Medeni Durum	.276	.276	.005
	Görev Yapılan Birim	.534	.543	.001
	Çalışılan Kurum Tipi	.034	.036	.015
	Aylık Gelir	.247	.440	.023
	Algılanan Aylık Gelir	.097	.116	.027

Ki kare testiyle belirlenen paralellik varsayımının akademik unvan ve çalışılan kurum tipi değişkenleri dışında tüm bağımsız değişkenlerde sağlandığı ifade edilebilir ($p>.05$). Ayrıca bu değişkenlerin bağımlı değişkenlerin model uyum iyiliğine ilişkin ikinci ($p>.05$) ve üçüncü aşama için de uygun değerlere sahip olduğu belirlenmiştir. Ancak dördüncü aşamada Wald testi sonuçlarına bakıldığında bağımsız değişkenlerden sadece yaş, eğitim düzeyi, kurum kıdemi ve algılanan aylık gelir değişkenlerine karşılık gelen olasılık değerinin .05’ten küçük olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 8: Yaş İle İkiyüzlü Davranmaya İlişkin Modelin Parametrelerinin Anlamlılıklarının İfade Edilmesi

		Tahmin değeri	Wald	Odds	Olasılık (P)
Bağımlı Değişken	[ikiyüzlü = 1.00]	-.207	.122		.727
	[ikiyüzlü = 2.00]	1.220	4.106		.043
Bağımsız değişken	[Yaş=1.00]	-.686	1.168		.280
	[Yaş=2.00]	-1.917	9.169	0,14	.002
	[Yaş=3.00]	-1.442	5.026	0,23	.025
	[Yaş=4.00]	-2.002	6.348	0,13	.012
	[Yaş=5.00]	0 ^a	.		.

Buna göre düşük yaş düzeyinin ikiyüzlü davranma değişkenini anlamlı bir şekilde tahmin ettiği sonucuna ulaşılmıştır ($p < .05$). Tabloya bakıldığında düşük yaş düzeyine sahip bireylerin yüksek yaş düzeyine sahip bireylere göre 0,14 kat daha fazla ikiyüzlü davrandığı sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla akademisyenlerin yaşlarının küçük olması durumunda ikiyüzlü davranma olasılıkları da artacaktır.

Tablo 9: Eğitim İle İkiyüzlü Davranmaya İlişkin Modelin Parametrelerinin Anlamlılıklarının İfade Edilmesi

		Tahmin değeri	Wald	Odds	Olasılık (P)
Bağımlı Değişken	[ikiyüzlü = 1.00]	1.280	30.093		.000
	[ikiyüzlü = 2.00]	2.694	86.177		.000
Bağımsız değişken	[Eğitim=1.00]	1.987	5.367	7,29	.021
	[Eğitim =2.00]	.643	3.570		.059
	[Eğitim =3.00]	-.288	.876		.349
	[Eğitim =4.00]	0 ^a	.		.

Buna göre düşük eğitim düzeyinin ikiyüzlü davranma değişkenini anlamlı bir şekilde tahmin ettiği sonucuna ulaşılmıştır ($p < .05$). Tabloya bakıldığında düşük eğitim düzeyine sahip bireylerin yüksek eğitim düzeyine sahip bireylere göre 7,29 kat daha fazla ikiyüzlü davrandığı sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla akademisyenlerin eğitim seviyelerinin düşük olması durumunda ikiyüzlü davranma olasılıkları da artacaktır.

Tablo 10: Kıdem İle İkiyüzlü Davranmaya İlişkin Modelin Parametrelerinin Anlamlılıklarının İfade Edilmesi

		Tahmin değeri	Wald	Odds	Olasılık (P)
Bağımlı Değişken	[ikiyüzlü = 1.00]	1.441	51.393		.000
	[ikiyüzlü = 2.00]	2.829	114.958		.000
Bağımsız değişken	[Kıdem=1.00]	.725	1.942		.163
	[Kıdem =2.00]	.732	6.025	2,07	.014
	[Kıdem =3.00]	-.154	.191		.662
	[Kıdem =4.00]	0 ^a	.		.

Buna göre düşük kıdem düzeyinin ikiyüzlü davranma değişkenini anlamlı bir şekilde tahmin ettiği sonucuna ulaşılmıştır ($p < .05$). Tabloya bakıldığında düşük kıdem düzeyine sahip bireylerin yüksek kıdem düzeyine sahip bireylere göre 2.07 kat daha fazla ikiyüzlü davrandığı sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla akademisyenlerin kıdem düzeylerinin düşük olması durumunda ikiyüzlü davranma olasılıkları da artacaktır.

Tablo 11: Algılanan Aylık Gelir İle İkiyüzlü Davranmaya İlişkin Modelin Parametrelerinin Anlamlılıklarının İfade Edilmesi

		Tahmin değeri	Wald	Odds	Olasılık (P)
Bağımlı Değişken	[ikiyüzlü = 1.00]	.098	.044		.833
	[ikiyüzlü = 2.00]	1.484	9.487		.002
Bağımsız değişken	[Algılanan Gelir=1.00]	-1.433	7.741	0,23	.005
	[Algılanan Gelir =2.00]	-1.016	4.276	0,36	.039
	[Algılanan Gelir =3.00]	0 ^a	.		.

Buna göre düşük algılanan gelir düzeyinin ikiyüzlü davranma değişkenini anlamlı bir şekilde tahmin ettiği sonucuna ulaşılmıştır ($p < .05$). Tabloya bakıldığında düşük gelir düzeyine sahip bireylerin yüksek gelir düzeyine sahip bireylere göre 0.23 kat daha fazla ikiyüzlü davrandığı sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla akademisyenlerin gelir düzeylerinin düşük olması durumunda ikiyüzlü davranma olasılıkları da artacaktır.

Demografik faktörlerin göze girmeye çalışma boyutuna etkisine ilişkin kurulan sıralı regresyon modellerinin analizinde ilk üç aşamaya ait paralellik varsayımı, model uyum iyiliği ve Nagelkerke analiz bulguları Tablo12’de gösterilmektedir.

Tablo 12: Demografik Faktörlerin Göze Girmeye Çalışmayı Tahminine İlişkin Sıralı Regresyon Analizi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişkenler	Paralellik Varsayımı (p)	Model uyum İyiliği (p)	Nagelkerke R-kare
Göze Girmeye Çalışma	Cinsiyet	.642	.642	.002
	Yaş	.006	.007	.026
	Eğitim Durumu	.881	.880	.016
	Toplam İş Deneyimi	.591	.596	.052
	Bu üniversitede çalışma süresi	.165	.193	.027
	Akademik Unvan	.804	.799	.014
	Medeni Durum	.462	.463	.018
	Görev Yapılan Birim	.234	.208	.003
	Çalışılan Kurum Tipi	.484	.482	.042
	Aylık Gelir	.284	.774	.028
	Algılanan Aylık Gelir	.424	.487	.040

Ki kare testiyle belirlenen paralellik varsayımının yaş değişkeni dışında tüm bağımsız değişkenlerde sağlandığı ifade edilebilir ($p > .05$). Ayrıca bu değişkenlerin bağımlı

değişkenlerin model uyum iyiliğine ilişkin ikinci ($p>.05$) ve üçüncü aşama için de uygun değerlere sahip olduğu belirlenmiştir. Ancak dördüncü aşamada Wald testi sonuçlarına bakıldığında bağımsız değişkenlerden sadece toplam iş deneyimi, kıdem, medeni durum, çalışılan kurum tipi ve algılanan aylık gelir değişkenlerine karşılık gelen olasılık değerinin .05'ten küçük olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 13: Toplam İş Deneyimi İle Göze Girmeye Çalışmaya İlişkin Modelin Parametrelerinin Anlamlılıklarının İfade Edilmesi

		Tahmin değeri	Wald	Odds	Olasılık (P)
Bağımlı Değişken	[göze girme = 1.00]	.995	13.530		.000
	[göze girme = 2.00]	1.655	34.279		.000
Bağımsız değişken	[Toplam iş =1.00]	.041	.003		.955
	[Toplam iş =2.00]	.733	4.327	2,08	.038
	[Toplam iş =3.00]	-.156	.173		.678
	[Toplam iş =4.00]	-.580	2.167		.141
	[Toplam iş =5.00]	.149	.110		.740
	[Toplam iş =6.00]	0 ^a	.		.

Buna göre düşük iş deneyiminin göze girmeye çalışma değişkenini anlamlı bir şekilde tahmin ettiği sonucuna ulaşılmıştır ($p<.05$). Tabloya bakıldığında düşük iş deneyimine sahip bireylerin yüksek iş deneyimine sahip bireylere göre 2,08 kat daha fazla göze girmeye çalıştığı sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla akademisyenlerin toplam iş deneyimlerinin düşük olması durumunda göze girmeye çalışma davranışını sergileme olasılıkları da artacaktır.

Tablo 14: Kıdem İle Göze Girmeye Çalışmaya İlişkin Modelin Parametrelerinin Anlamlılıklarının İfade Edilmesi

		Tahmin değeri	Wald	Odds	Olasılık (P)
Bağımlı Değişken	[göze girme = 1.00]	1.178	40.120		.000
	[göze girme = 2.00]	1.826	80.182		.000
Bağımsız değişken	[Kıdem =1.00]	.354	.456		.499
	[Kıdem =2.00]	.720	6.570	2,05	.010
	[Kıdem =3.00]	-.013	.002		.968
	[Kıdem =4.00]	0 ^a	.		.

Buna göre düşük kıdemın göze girmeye çalışma değişkenini anlamlı bir şekilde tahmin ettiği sonucuna ulaşılmıştır ($p<.05$). Tabloya bakıldığında düşük kıdeme sahip bireylerin yüksek kıdeme sahip bireylere göre 2,05 kat daha fazla göze girmeye çalıştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Dolayısıyla akademisyenlerin toplam iş deneyimlerinde olduğu gibi kıdemlerinin de düşük olması durumunda göze girmeye çalışma davranışını sergileme olasılıkları artacaktır.

Tablo 15: Medeni Durum İle Göze Girmeye Çalışmaya İlişkin Modelin Parametrelerinin Anlamlılıklarının İfade Edilmesi

		Tahmin değeri	Wald	Odds	Olasılık (P)
Bağımlı Değişken	[göze girme = 1.00]	.639	12.471		.000
	[göze girme = 2.00]	1.283	43.566		.000
Bağımsız değişken	[Medeni Durum =1.00]	-.544	5.178	0,58	.023
	[Medeni Durum =2.00]	0 ^a	.		.

Buna göre evlilerin göze girmeye çalışma değişkenini anlamlı bir şekilde tahmin ettiği sonucuna ulaşılmıştır (p<.05). Tabloya bakıldığında evlilerin bekarlara göre 0,58 kat daha fazla göze girmeye çalıştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 16: Çalışılan Kurum İle Göze Girmeye Çalışmaya İlişkin Modelin Parametrelerinin Anlamlılıklarının İfade Edilmesi

		Tahmin değeri	Wald	Odds	Olasılık (P)
Bağımlı Değişken	[göze girme = 1.00]	.408	4.371		.037
	[göze girme = 2.00]	1.063	26.797		.000
Bağımsız değişken	[Çalışılan Kurum =1.00]	-0.852	11.995	0,42	.001
	[Çalışılan Kurum =2.00]	0 ^a	.		.

Buna göre kamu üniversitesinde çalışanların göze girmeye çalışma değişkenini anlamlı bir şekilde tahmin ettiği sonucuna ulaşılmıştır (p<.05). Tabloya bakıldığında kamu üniversitesinde çalışanların özel üniversitede çalışanlara göre 0,42 kat daha fazla göze girmeye çalıştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 17: Algılanan Gelir İle Göze Girmeye Çalışmaya İlişkin Modelin Parametrelerinin Anlamlılıklarının İfade Edilmesi

		Tahmin değeri	Wald	Odds	Olasılık (P)
Bağımlı Değişken	[göze girme = 1.00]	.210	.200		.655
	[göze girme = 2.00]	.863	3.322		.068
Bağımsız değişken	[Algılanan Gelir =1.00]	-1.292	6.189	0,27	.013
	[Algılanan Gelir =2.00]	-.514	1.090		.296
	[Algılanan Gelir =3.00]	0 ^a	.		.

Buna göre düşük aylık gelirin göze girmeye çalışma değişkenini anlamlı bir şekilde tahmin ettiği sonucuna ulaşılmıştır ($p < .05$). Tabloya bakıldığında düşük aylık gelire sahip bireylerin yüksek aylık gelire sahip bireylere göre 0,27 kat daha fazla göze girmeye çalıştığı sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla akademisyenlerin aylık gelirlerinin düşük olması durumunda göze girmeye çalışma davranışını sergileme olasılıkları da artacaktır.

Demografik faktörlerin çıkarıcı davranma boyutuna etkisine ilişkin kurulan sıralı regresyon modellerinin analizinde ilk üç aşamaya ait paralellik varsayımı, model uyum iyiliği ve Nagelkerke analiz bulguları Tablo 18’de gösterilmektedir.

Tablo 18: Demografik Faktörlerin Çıkarıcı Davranmayı Tahminine İlişkin Sıralı Regresyon Analizi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişkenler	Paralellik Varsayımı (p)	Model uyum İyiliği (p)	Nagelkerke R-kare
Çıkarıcı Davranma	Cinsiyet	.092	.092	.004
	Yaş	.754	.773	.033
	Eğitim Durumu	.563	.547	.022
	Toplam İş Deneyimi	.324	.311	.046
	Bu üniversitede çalışma süresi	.117	.104	.043
	Akademik Unvan	.033	.042	.016
	Medeni Durum	.369	.367	.022
	Görev Yapılan Birim	.427	.413	.001
	Çalışılan Kurum Tipi	.143	.138	.021
	Aylık Gelir	.012	.012	.015
	Algılanan Aylık Gelir	.962	.963	.030

Ki kare testiyle belirlenen paralellik varsayımının akademik unvan ve aylık gelir değişkeni dışında tüm bağımsız değişkenlerde sağlandığı ifade edilebilir ($p > .05$). Ayrıca bu değişkenlerin bağımlı değişkenlerin model uyum iyiliğine ilişkin ikinci ($p > .05$) ve üçüncü aşama için de uygun değerlere sahip olduğu belirlenmiştir. Ancak dördüncü aşamada Wald testi sonuçlarına bakıldığında bağımsız değişkenlerden sadece yaş, toplam iş deneyimi, kıdem ve çalışılan kurum tipi değişkenlerine karşılık gelen olasılık değerinin .05’ten küçük olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 19: Yaş İle Çıkarıcı Davranmaya İlişkin Modelin Parametrelerinin Anlamlılıklarının İfade Edilmesi

	Tahmin değeri	Wald	Odds	Olasılık (P)

Bağımlı Değişken	[çıkarcı = 1.00]	-.630	1.121		.290
	[çıkarcı = 2.00]	.175	.087		.768
Bağımsız değişken	[Yaş =1.00]	-.486	.593		.441
	[Yaş =2.00]	-1.111	3.266		.071
	[Yaş =3.00]	-1.275	4.065	0,28	.044
	[Yaş =4.00]	-.919	1.753		.186
	[Yaş =5.00]	0 ^a	.		.

Buna göre düşük yaş düzeyi çıkarcı davranma değişkenini anlamlı bir şekilde tahmin ettiği sonucuna ulaşılmıştır ($p<.05$). Tabloya bakıldığında düşük yaşta olan bireylerin yaşlı bireylere göre 0,28 kat daha fazla çıkarcı davrandığı sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla akademisyenlerin yaşlarının düşük olması durumunda çıkarcı davranma olasılıkları da artacaktır.

Tablo 20: Toplam İş Deneyimi İle Çıkarcı Davranmaya İlişkin Modelin Parametrelerinin Anlamlılıklarının İfade Edilmesi

		Tahmin değeri	Wald	Odds	Olasılık (P)
Bağımlı Değişken	[çıkarcı = 1.00]	.359	2.242		.134
	[çıkarcı = 2.00]	1.172	22.298		.000
Bağımsız değişken	[Toplam İş =1.00]	.261	.176		.675
	[Toplam İş =2.00]	.706	4.793	2,02	.029
	[Toplam İş =3.00]	-.292	.767		.381
	[Toplam İş =4.00]	-.347	1.115		.291
	[Toplam İş =5.00]	.084	.044		.835
	[Toplam İş =6.00]	0 ^a	.		.

Buna göre düşük iş deneyiminin çıkarcı davranma değişkenini anlamlı bir şekilde tahmin ettiği sonucuna ulaşılmıştır ($p<.05$). Tabloya bakıldığında düşük iş deneyimine sahip olan bireylerin deneyimli bireylere göre 2,02 kat daha fazla çıkarcı davrandığı sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla akademisyenlerin iş deneyiminin düşük olması durumunda çıkarcı davranma olasılıkları da artacaktır.

Tablo 21: Kıdem İle Çıkarcı Davranmaya İlişkin Modelin Parametrelerinin Anlamlılıklarının İfade Edilmesi

		Tahmin değeri	Wald	Odds	Olasılık (P)
Bağımlı	[çıkarcı = 1.00]	.547	11.360		.001

Değişken	[çıkarcı = 2.00]	1.358	59.100		.000
Bağımsız değişken	[Kıdem =1.00]	.760	2.747		.097
	[Kıdem =2.00]	.756	8.797	2,13	.003
	[Kıdem =3.00]	-.151	.295		.587
	[Kıdem =4.00]	0 ^a	.		.

Buna göre düşük kıdemli çıkarıcı davranma değişkenini anlamlı bir şekilde tahmin ettiği sonucuna ulaşılmıştır ($p < .05$). Tabloya bakıldığında düşük kıdeme sahip olan bireylerin kıdemli bireylere göre 2,13 kat daha fazla çıkarıcı davrandığı sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla akademisyenlerin kıdemlerinin düşük olması durumunda çıkarıcı davranma olasılıkları da artacaktır.

Tablo 22: Çalışılan Kurum İle Çıkarcı Davranmaya İlişkin Modelin Parametrelerinin Anlamlılıklarının İfade Edilmesi

		Tahmin değeri	Wald	Odds	Olasılık (P)
Bağımlı Değişken	[çıkarcı = 1.00]	-.036	.037		.848
	[çıkarcı = 2.00]	.761	15.661		.000
Bağımsız değişken	[Çalışılan Kurum =1.00]	-.560	6.229	0,57	.013
	[Çalışılan Kurum =2.00]	0 ^a	.		.

Buna göre kamuda çalışanların çıkarıcı davranma değişkenini anlamlı bir şekilde tahmin ettiği sonucuna ulaşılmıştır ($p < .05$). Tabloya bakıldığında kamuda çalışan bireylerin özel üniversitede çalışan bireylere göre 0,57 kat daha fazla çıkarıcı davrandığı sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla akademisyenlerin kamu üniversitesinde çalışması durumunda çıkarıcı davranma olasılıkları da artacaktır.

Demografik faktörlerin üst yönetime yaranmaya çalışma boyutuna etkisine ilişkin kurulan sıralı regresyon modellerinin analizinde ilk üç aşamaya ait paralellik varsayımı, model uyum iyiliği ve Nagelkerke analiz bulguları Tablo 23'te gösterilmektedir.

Tablo 23: Demografik Faktörlerin Üst Yönetime Yaranmaya Çalışmayı Tahminine İlişkin Sıralı Regresyon Analizi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişkenler	Paralellik Varsayımı (p)	Model uyum İyiliği (p)	Nagelkerke R-kare
	Cinsiyet	.750	.750	.001
	Yaş	.859	.862	.023
	Eğitim Durumu	.622	.795	.007
	Toplam İş Deneyimi	.366	.312	.042
	Bu üniversitede	.830	.835	.048

Üst Yönetime Yaranmaya Çalışma	çalışma süresi			
	Akademik Unvan	.732	.727	.026
	Medeni Durum	.479	.481	.014
	Görev Yapılan Birim	.493	.513	.002
	Çalışılan Kurum Tipi	.533	.530	.009
	Aylık Gelir	.782	.753	.021
	Algılanan Aylık Gelir	.360	.430	.031

Ki kare testiyle belirlenen paralellik varsayımının tüm bağımsız değişkenlerde sağlandığı ifade edilebilir ($p>.05$). Ayrıca bu değişkenlerin bağımlı değişkenlerin model uyum iyiliğine ilişkin ikinci ($p>.05$) ve üçüncü aşama için de uygun değerlere sahip olduğu belirlenmiştir. Ancak dördüncü aşamada Wald testi sonuçlarına bakıldığında bağımsız değişkenlerden sadece toplam iş deneyimi, kıdem, medeni durum ve algılanan aylık gelir değişkenlerine karşılık gelen olasılık değerinin $.05$ 'ten küçük olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 24: Toplam İş Deneyimi İle Üst Yönetime Yaranmaya Çalışmaya İlişkin Modelin Parametrelerinin Anlamlılıklarının İfade Edilmesi

		Tahmin değeri	Wald	Odds	Olasılık (P)
Bağımlı Değişken	[üst yönetim = 1.00]	.468	3.674		.055
	[üst yönetim = 2.00]	1.128	19.990		.000
Bağımsız değişken	[Toplam İş =1.00]	.315	.251		.616
	[Toplam İş =2.00]	.100	.090		.764
	[Toplam İş =3.00]	-.593	2.825		.093
	[Toplam İş =4.00]	-.866	5.801	0,42	.016
	[Toplam İş =5.00]	-.409	.884		.347
	[Toplam İş =6.00]	0 ^a	.		.

Buna göre düşük iş deneyiminin üst yönetime yaranmaya çalışma değişkenini anlamlı bir şekilde tahmin ettiği sonucuna ulaşılmıştır ($p<.05$). Tabloya bakıldığında düşük iş deneyimine sahip olan bireylerin deneyimli bireylere göre 0,42 kat daha fazla üst yönetime yaranmaya çalıştığı sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla akademisyenlerin iş deneyiminin düşük olması durumunda üst yönetime yaranmaya çalışma olasılıkları da artacaktır.

Tablo 25: Kıdem İle Üst Yönetime Yaranmaya Çalışmaya İlişkin Modelin Parametrelerinin Anlamlılıklarının İfade Edilmesi

		Tahmin değeri	Wald	Odds	Olasılık (P)
--	--	---------------	------	------	--------------

Bağımlı Değişken	[üst yönetim = 1.00]	.838	23.945		.000
	[üst yönetim = 2.00]	1.500	64.497		.000
Bağımsız değişken	[Kıdem =1.00]	.504	1.098		.295
	[Kıdem =2.00]	.544	4.140	1,72	.042
	[Kıdem =3.00]	-.666	4.092	0,51	.043
	[Kıdem =4.00]	0 ^a	.		.

Buna göre düşük kıdemli üst yönetime yaranmaya çalışma değişkenini anlamlı bir şekilde tahmin ettiği sonucuna ulaşılmıştır ($p < .05$). Tabloya bakıldığında düşük kıdeme sahip olan bireylerin kıdemli bireylere göre 1,72 kat daha fazla üst yönetime yaranmaya çalışma davranışını sergiledikleri sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla akademisyenlerin kıdemlerinin düşük olması durumunda üst yönetime yaranmaya çalışma olasılıkları da artacaktır.

Tablo 26: Medeni Durum İle Üst Yönetime Yaranmaya Çalışmaya İlişkin Modelin Parametrelerinin Anlamlılıklarının İfade Edilmesi

		Tahmin değeri	Wald	Odds	Olasılık (P)
Bağımlı Değişken	[üst yönetim = 1.00]	.506	8.152		.004
	[üst yönetim = 2.00]	1.153	37.551		.000
Bağımsız değişken	[Medeni Durum =1.00]	-.463	4.050	0,63	.044
	[Medeni Durum =2.00]	0 ^a	.		.

Buna göre evlilerin üst yönetime yaranmaya çalışma değişkenini anlamlı bir şekilde tahmin ettiği sonucuna ulaşılmıştır ($p < .05$). Tabloya bakıldığında evlilerin bekarlara göre 0,63 kat daha fazla üst yönetime yaranmaya çalıştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 27: Algılanan Aylık Gelir İle Üst Yönetime Yaranmaya Çalışmaya İlişkin Modelin Parametrelerinin Anlamlılıklarının İfade Edilmesi

		Tahmin değeri	Wald	Odds	Olasılık (P)
Bağımlı Değişken	[üst yönetim = 1.00]	-.328	.512		.474
	[üst yönetim = 2.00]	.328	.512		.474
Bağımsız değişken	[Algılanan Gelir =1.00]	-1.461	8.598	0,23	.003
	[Algılanan Gelir =2.00]	-1.000	4.346		.037
	[Algılanan Gelir =3.00]	0 ^a	.		.

Buna göre düşük aylık gelirin üst yönetime yaranmaya çalışma değişkenini anlamlı bir şekilde tahmin ettiği sonucuna ulaşılmıştır ($p<.05$). Tabloya bakıldığında düşük aylık gelire sahip bireylerin yüksek aylık gelire sahip bireylere göre 0,23 kat daha fazla üst yönetime yaranmaya çalıştığı sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla akademisyenlerin aylık gelirlerinin düşük olması durumunda üst yönetime yaranmaya çalışma davranışını sergileme olasılıkları da artacaktır.

Demografik faktörlerin koalisyon kurma boyutuna etkisine ilişkin kurulan sıralı regresyon modellerinin analizinde ilk üç aşamaya ait paralellik varsayımı, model uyum iyiliği ve Nagelkerke analiz bulguları değerleri istenen varsayımları karşılarsa da Wald testi sonuçlarına bakıldığında bağımsız değişkenlerden hiç birinin olasılık değerinin .05'ten küçük olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu nedenle demografik faktörlerin koalisyon kurma davranışı üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

4. Sonuç

Örgütler için önem teşkil eden politik davranışlar, örgütteki kişilerin farklı amaçlarının olması ve güç dağılımının nasıl olacağı ile ilgili konular nedeniyle örgüt üyelerinin günlük yaşamında önemli bir yere sahiptir. demografik faktörlerin politik davranışlara etkisinin incelendiği bu araştırmada akademisyenlerin yaş, eğitim durumu, toplam iş deneyimi, kıdem, unvan, medeni durum, çalışılan kurum tipi ve algılanan gelir düzeylerinin politik davranışları üzerinde etkisi olduğu ancak cinsiyet, görev birimi ve aylık gelir değişkenlerinin politik davranışları üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Elde edilen bulgular düşük yaş, kıdem ve unvan düzeylerine sahip akademisyenlerin yükseklere göre daha fazla tavizci davrandığını göstermektedir. Düşük yaş, eğitim, kıdem ve algılanan gelir düzeylerine sahip akademisyenlerin ise yükseklere göre daha fazla ikiyüzlü davrandığı sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte kamuda çalışıp evli olan akademisyenlerin özel üniversitede çalışan ve bekar olanlara göre, aynı zamanda düşük toplam iş deneyimi, kıdem ve algılanan aylık gelir düzeylerine sahip akademisyenlerin yine yüksek olanlara göre daha fazla göze girmeye çalışma davranışını sergiledikleri bulunmuştur. Düşük yaş, toplam iş deneyimi, kıdeme sahip olmak ve kamu üniversitesinde çalışmak çıkarıcı davranma olasılığını arttırmaktadır. Yine bunun yanında evli olanlar bekârlara göre ve düşük iş deneyimi, kıdem ile algılanan aylık gelire sahip olanlar diğerlerine göre daha fazla üst yönetime yaranmaya çalışmaktadırlar. Bununla birlikte demografik faktörlerin politik davranış boyutlarından koalisyon kurma ile herhangi bir etkisine rastlanamamıştır.

Buradan evli, kamu üniversitesinde çalışan, yaşça küçük, eğitim düzeyi düşük, deneyimi az ve aylık gelirini düşük algılayan akademisyenlerin diğerlerine göre daha fazla politik davranışta bulunma olasılığının olduğu sonucuna varılabilir. Gelecek araştırmalarda akademisyenler dışında başka örneklemeler üzerinde bu etkiler incelenebilir.

Kaynakça:

- AKIN, H. B. ve Şentürk, E. (2012). Bireylerin Mutluluk Düzeylerinin Ordinal Lojistik Regresyon Analizi İle İncelenmesi. *Öneri: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(37), 183-192.
- ALTUNIŞIK, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S. ve Yıldırım, E. (2010). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri: SPSS uygulamalı*. Sakarya: Sakarya yayıncılık.
- ÇOKLUK, Ö., Şekercioğlu, G. ve Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve LISREL uygulamaları*. Ankara:Pegem Akademi.
- EVANS, N. ve Qureshi, A. M. A. (2013). Organisational Politics: The Impact on Trust, Information and Knowledge Management and Organisational Performance. *Proceedings Of The European Conference On Information Management & Evaluation*, 34-40.

- FARRELL, D. ve Petersen, J. C. (1982). Patterns of Political Behavior in Organization. *Academy Of Management Review*, 7(3), 403-412.
- FIELD, A. (2009). *Discovering statistics using IBM SPSS statistics*. Los Angeles: Sage publications.
- GILMORE, D. C., Ferris, G. R., Dulebohn, J. H. ve Harrell-Cook, G. (1996). Organizational Politics and Employee Attendance. *Group & Organization Management*, 21(4), 481-494.
- İSLAMOĞLU, G. ve Börü, D. (2007). Politik Davranış Boyutları: Bir Ölçek Geliştirme Çalışması. (Turkish). *Akdeniz University Faculty Of Economics & Administrative Sciences Faculty Journal / Akdeniz Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 7(14), 135-153.
- MINTZBERG, H. (1985). The organization as political arena. *Journal of Management Studies*, 22(2), 133-154
- NEUMAN, W. L. (2007). *Toplumsal Arastirma Yöntemleri Nitel Ve Nicel Yaklasimler I-II. (Sedef Özge, Çev.)*. Istanbul: Yayınodası.
- ŞENEL, S. ve Alatlı, B. (2014). Lojistik Regresyon Analizinin Kullanıldığı Makaleler Üzerine Bir İnceleme. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme Ve Değerlendirme Dergisi*, 5(1), 35-52.
- VIGODA, E. E. (2000). Organizational Politics, Job Attitudes, and Work Outcomes: Exploration and Implications for the Public Sector. *Journal Of Vocational Behavior*, 57(3), 326-347.
- ZALEZNIK, A. (1971). Power and Politics in Organizational Life. *Mckinsey Quarterly*, 7(4), 52-69.